

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ	
ГР. ПЛОВДИВ	
Вх. № <i>Жофе</i>	Дело № <i>50</i>
Получено на <i>27.10.2023</i>	

РЕЦЕНЗИЯ

относно конкурса за „ПРОФЕСОР“ по научната специалност „Икономика и управление (Селско стопанство)“, обявен в ДВ бр. 62 от 21.07.2023 г. с кандидат доц. д-р Димо Атанасов Атанасов

от доц. д-р Боряна Иванова,
определена съгласно Заповед № РД-16-899/25.09.2023 г. на Ректора на Аграрен университет – Пловдив за председател на научното жури

Рецензент: Доц. д-р Боряна Любчева Иванова от Аграрен университет – Пловдив, област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност Икономика и управление (Селско стопанство), назначена за председател на научното жури със заповед № РД-16-899/25.09.2023 г. на Ректора на Аграрен университет.

1. Общи данни за кариерното и тематичното развитие на кандидата

Димо Атанасов е роден през 1975 г. Завършва средното си образование в Техникума по механизация и автоматизация на селското стопанство – гр. Хасково през 1994 г. През м. Септември същата година започва обучението си в Аграрен университет – Пловдив в специалност „Аграрна икономика“, като се дипломира успешно през 2000 г. със степен „Магистър“. През 2008 г. Димо Атанасов продължава образователната си подготовка и поставя началото на активната си научно-изследователска дейност, като стартира разработването на дисертация за присъждане на ОНС „Доктор“ в Аграрен университет. Той защитава успешно степента през 2013 г.

Професионалният път на Димо Атанасов също е свързан тясно със селското стопанство. В периода 1994 г. – 2000 г. той работи в частно земеделско стопанство, а от 2001 г. до 2005 г. е отговорник на направление „Млечно говедовъдство и селекция“ в земеделско стопанство в Ирландия.

Атанасов постъпва в Аграрен университет - Пловдив като асистент през 2007 г. и последователно израства в академичната йерархия, като става главен асистент през 2013 г. и доцент през 2015 г.

Научните интереси на доц. Атанасов обхващат ключови аспекти от развитието на сектор Селско стопанство. Едно от направленията, които кандидатът изследва е млечното говедовъдство на България и условията за неговото устойчиво развитие.

Устойчивостта стои перманентно във фокуса на изследователските интереси на доц. Атанасов, като в публикациите се наблюдава еволюция на интересите и схващанията и постепенен преход към устойчивост на организационните форми въобще и факторите за устойчивост в селското стопанство, моделиране на обществените процеси и социалните функции, аграрни политики, биодинамично и

биоикономическо развитие на селското стопанство.

2. Общо описание на представените материали

В конкурса за „ПРОФЕСОР“ доц. д-р Димо Атанасов Атанасов участва с обща продукция от 62 труда, групирани по следния начин:

- ❖ *Научни-публикации по номенклатурната специалност – 59 броя, от тях:*
 - *Публикации, свързани с докторската дисертация – 3 броя, които не подлежат на разглеждане;*
 - *Публикации, свързани с придобиване на академична длъжност „доцент“ – 31 броя, които не подлежат на разглеждане;*
 - *Публикации с импакт фактор – 6 броя*
 - *Публикации в рецензирани и реферирани научни списания – 14 броя;*
 - *Публикации в сборници от конференции – 5 броя;*

Личното участие на Димо Атанасов в посочените 25 труда, подлежащи на анализ, се илюстрира с факта, че 1 (един) е самостоятелен, в 9 (девет) е първи, в 8 (осем) е втори, а в останалите 7 (седем) е трети и следващ автор.

- ❖ *Учебници – 2 брой.*
- ❖ *Учебни ръководства – 1 брой.*

За изготвяне на становището подлежат на анализ 25 броя.

Представените от кандидата научни публикации и допълнителни резултати от научната дейност показват категорично съответствие с наукометричните критерии за присъждане на академичната длъжност „Професор“, съгласно с ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав на Аграрен университет.

По раздел А - Дисертационен труд за присъждане на ОНС "доктор" - доц. д-р Димо Атанасов е представил материали, които потвърждават присъждането на 50 т.

По раздел В - Хабилизационен труд – доц. д-р Димо Атанасов е представил монография, въз основа на която са присъдени 100 т.

По раздел Г – Научни публикации – доц. Атанасов е представил материали, от които има калкулирани 222,76 точки, като 209,10 т. от тях (93,87%) са получени от статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, а 13,66 т. (6,13%) идват от статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове.

По раздел Д, касаещ цитиранията и рецензиите, кандидатът отчита 675 т., над 73% от които идват от цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в

монографии и колективни томове.

По раздел Е – Участия в проекти, изведени докторанти и други – доц. д-р Димо Атанасов отчита 365 т., над 32% от които са акумулирани от изведени докторанти и още над 43% от ръководство на международни научни и образователни проекти.

Общият сбор точки, акумулиран от материалите, представени за участие в конкурса, възлиза на 1412,76 т. при изискуем минимум от 550 т. и спазване на изпълнението на минималните изисквания по отделните раздели.

**3. Основни направления в изследователската работа на кандидата.
Демонстрирани умения или заложби за ръководене на научни
изследвания (ръководство на проекти, привлечено външно
финансиране и др.)**

Доц. д-р Димо Атанасов има богат опит от участието си в различни научно-изследователски и образователни проекти. В периода след хабилитацията си като доцент, кандидатът е участвал под различни форми в 8 национални и международни проекта.

От представените 8 проекта, 2 са национални, като в единия от тях доц. Атанасов е участвал като изследовател, а на втория – като ръководител.

Справката показва, че доц. Атанасов е участвал като изследовател в 2 международни проекта и е ръководил 4 такива.

Всички ръководени от Димо Атанасов проекти да успешно приключени, с потвърдени от оценяващите институции научни, образователни и финансови параметри, което свидетелства за компетентността и уменията на кандидата за ръководене на научни изследвания.

В тематично отношение, проектите, в които е участвал Димо Атанасов, се отличават с подчертано разнообразие, но успоредно с това – и с някои общи черти.

Сред темите правят впечатление образователните проекти, насочени към повишаване на компетентностите за обучение и преподаване по прецизно земеделие, зелен преход и устойчиви практики.

Успоредно с това, научните изследвания се фокусират върху здравословни храни, качество на живот, биоикономика, биологично земеделие и повишаване на конкурентоспособността.

Синтезираният научен интерес на кандидата може да бъде представен като зелена кръгова биоикономика за повишаване на устойчивостта на аграрния сектор в България. Представените за участие в конкурса публикации и теми на научно-изследователски и образователни проекти, в които Димо Атанасов е участвал, в пълна степен потвърждават не само неговото участие, но и високата му компетентност в дефинираната тема.

**4. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата.
Ролята му за обучението на млади научни кадри**

През цялата си кариера в Аграрен университет, доц. Атанасов развива

интензивна педагогическа дейност, която не се ограничава само в извеждането на лекции, семинари и упражнения, а касае и подпомагане на цялостното развитие на студентите, чрез ангажиране на Димо Атанасов в редица студентски извънкласни активности.

Съгласно с представената официална справка от Учебно-информационния център на Аграрен университет, през последните 5 години доц. д-р Димо Атанасов е извел над 4650 часа лекции, семинари и упражнения. Извежданите от него дисциплини кореспондират с образователната му подготовка и научните му интереси и обхващат дисциплини като „Аграрна икономика“, „Екоикономика“, „Иновации и иновационна политика“, „Прецизно земеделие“, „Устойчиви аграрни системи“, „Въведение в биоикономиката“ и други, като успоредно с това доц. Атанасов е бил ръководител на над 40 дипломанта, успешно защитили дипломните си работи и придобили ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“. В рамките на пряката си преподавателска дейност, доц. д-р Димо Атанасов ежегодно извежда занятия на чужд език както със студенти, осъществяващи входяща мобилност в Аграрен университет, така също и с чуждестранни студенти, които се обучават за придобиване на ОКС „Магистър“ в специалности, преподавани на чужд език в университета.

Работата с млади научни кадри на доц. Атанасов също заслужава адмирации, като до момента той е ръководил 8 млади учени, обучаващи се в ОНС „Доктор“. Трима от тях вече са защитили успешно своите дисертационни трудове, един е отчислен, а останалите четирима са действащи докторанти, които към момента осъществяват успешно своята дейност.

Димо Атанасов е активен участник в дейността на Студентската група за научни изследвания към катедра „Икономика“ при Аграрен университет, чиято основна цел е да стимулира научно-изследователската дейност и научните интереси на студентите, обучаващи се в ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“. Той е и национален координатор за България на състезанието за студентски отбори BISC-E „Biobased Innovation Students Challenge – Europe“.

Цялостната му дейност дава основание да се оценят високо педагогическата подготовка и дейност на кандидата, както и успешните усилия, които полага за обучението на млади научни кадри.

5. Значимост на получените резултати, доказана с цитирания, публикации в престижни списания, награди, членство в международни и национални научни органи и др.

Качеството на научната продукция и значимостта на генерираните в резултат на работата на кандидата изводи, заключения и предложения, се илюстрира ясно от факта, че от подлежащите на рецензиране 25 научни труда, 11 са обект на значителен интерес от научната общност и са намерили място под формата на цитирания в 33 научни статии и 3 монографии и колективни томове с научно рецензиране.

Допълнителна илюстрация на значимостта на научната продукция е фактът,

че 20% от представената научна продукция е цитирана в публикации, представени в едни от най-престижните научни списания в света, като почти 17% от представените цитати са направени в публикации на списания от квантил 1 (Q1), като цитираните статии са 5, а допълнителни над 15 % представените цитати са от публикации в списания от квантил 2 (Q2).

Престижът и компетентността на доц. Атанасов се потвърждават и от факта, че той е част от научния екип, работещ по международната инициатива BIOEAST, където е водещ представител на Аграрен университет.

Успоредно с това, две научни списания - Списание "Bulgarian Journal of Agricultural Economics and Management" („Икономика и Управление на Селското стопанство“) и Zagadnienia Ekonomiki Rolnej (Problems of Agricultural Economics) - са се доверили на неговата компетентност, като той е приет за член на редакционните им колегии.

Представената информация дава основание да се заключи, че Димо Атанасов е учен с утвърден национален и международен престиж, чиято научна продукция е високо ценена от научната общност.

6. Значимост на приносите за науката и практиката. Мотивиран отговор на въпроса доколко кандидатът има ясно очертан профил на научноизследователската работа

Анализът на научноизследователската работа на кандидата ясно свидетелства за неговото фокусирано внимание и израстване като капацитет и компетентност.

Акцентите в цялостната научна кариера на доц. д-р Димо Атанасов могат да бъдат обобщени в пет направления, които еволюционно преливат от едно в друго.

Началото на неговото развитие в научната сфера се свързва с изследване на устойчивото аграрно развитие, в частност - устойчиви аграрни системи със задълбочен анализ на устойчивостта на в млечното говедовъдство.

На следващ етап, научните интереси на кандидата се разширяват и концептуализират, като се фокусират върху аграрната устойчивост и факторната обусловеност на икономическата жизненост на аграрните системи.

Третото направление се изразява във включването на дигиталните и иновационните елементи в секторните модели, като при Димо Атанасов се наблюдават публикации и участия в проекти, насочени към дигитализацията и прецизното земеделие.

Производно и кумулативно от предходните направления е четвъртото направление в еволюцията на научните интереси на доц. Атанасов, а именно изследвания, свързани със зелената кръгова биоикономика.

Ключова роля през целия път на развитие на доц. Димо Атанасов играе петото направление в неговите научни интереси – формалната институционална среда (национални и европейски политики за въдействие върху отрасъл Селско стопанство), която е тясно свързана с всеки един от гореспоменатите акценти в научните изследвания.

В този смисъл, може да се отбележи, че научната продукция на кандидата свидетелства за неговото последователно целенасочено развитие, което го формира като ясно профилиран специалист с конкретни приноси в направлението.

I. МЕТОДОЛОГИЧНИ ПРИНОСИ

- Адаптирани подходи и инструментариум за изследване, анализ и оценка на параметрите на работата в аграрните стопанства;
- Разработена методика за оценка на риска в селското стопанство, насочена към оценка на факторите, създаващи рискове за бизнеса;
- Адаптирани методики за анализ и оценка на техническата и икономическата ефективност на различни технологии в селското стопанство;
- Представен иновативен технологичен модел, който може да се адаптира за различни култури в различни условия.

II. НАУЧНИ ПРИНОСИ

- Изясняване, обогатяване и доразвиване на теоретичните постановки и концепции относно икономическите, екологичните, социалните и технологичните особености на аграрните производствени системи и институционалните условия за тяхното развитие;
- Дефиниране на вътрешните и външни фактори, въздействащи върху развитието на земеделието и селските райони;
- Критичен анализ на националните и европейските политики и инструменти за въздействие върху отрасъла, фокусиран върху дефинирането на модели за постигане на по-интелигентно и устойчиво развитие;
- Оценен потенциал на новите технологии за осигуряване на по-устойчиво и интелигентно социално и икономическо развитие в съответствие с екологичните особености;
- Теоретичното разясняване на различните рискове и измерване на тяхната сила и вероятност от проявяване;
- Концептуален подход на управление, базиран на организационни иновации и подобряване на условията на труд.

III. ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ

- Представени са иновациите, които намират приложение в аграрния отрасъл;
- Направен е сериозен анализ на иновационните технологии в прецизното земеделие;
- Изведени са потенциалните ползи от иновационните технологии в различните сектори и типове стопанства;
- Представен модел за използване на евтини почвени добавки и органични отпадъци в селското стопанство;
- Предложен местен модел на управление за дизайн и въвеждане в практиката на съвременни институционални инструменти за гарантиране на устойчивостта на земеделието и регионалното развитие;
- Установени са причините за ниската мотивация на работниците в агробизнес

организациите и възможностите за преодоляване на проблема;

➤ Анализирана е резултатността на отоплението от различни енергийни ресурси и е оценена тяхната ефективност от персонална и обществена гледна точка.

7. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки и препоръки към кандидата във връзка с участието в конкурса и представената научна продукция.

8. Лични впечатления и становище на рецензента

Познавам лично Димо Атанасов от постъпването му в Аграрен университет през 2007 г. С увереност твърдя, че доц. Атанасов е кандидат, който има всички професионални качества, в т.ч. професионална квалификация и компетентност, преподавателски опит и научна продукция, за да бъде избран на академичната длъжност „Професор“.

Той притежава и всички необходими качества в личностен план – отзивчив, комуникативен, отговорен, честен и справедлив, които свидетелстват не само за неговата научна компетентност, но и за високата му емоционална интелигентност и социална отговорност.

Не на последно място, трябва да се отбележи и неговата административна компетентност, натрупана през двата му мандата като Декан на Факултета по икономика.

Считам, че тази комбинация от научни, личностни и административни компетентности правят доц. Атанасов отличен кандидат за академичната длъжност „Професор“.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направения анализ на педагогическата, научната и научно-приложната дейност на кандидата считам, че **доц. д-р Димо Атанасов Атанасов отговаря** на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение.

Считам, че цялостната дейност на Димо Атанасов, в едно с неговите личностни характеристики, дават пълно основание той да бъде един успешен кандидат по настоящия конкурс.

С научната си дейност той е допринесъл за оптимизиране на развитието на аграрния сектор в България.

С административната си дейност той е създал условия за развитие и просперитет на целия Факултет по икономика.

С преподавателската си дейност той е допринесъл за професионалното и

лично лично израстване на десетки млади хора, подпомагайки по този начин не само тяхното развитие, но също и подобряването на обществото и функционирането на сектор Селско стопанство.

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната му дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а Факултетният съвет на Факултета по икономика при Аграрен университет – Пловдив да избере доц. д-р Димо Атанасов Атанасов за „ПРОФЕСОР” по научната специалност „Икономика и управление (Селско стопанство)“.

Дата: 26.10.2023 г.
гр. Пловдив

РЕЦЕНЗЕНТ:.....
(доц. д-р Боряна Иванова)